

Τομέας Μαθηματικής Ανάλυσης
Τμήμα Μαθηματικών
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Συναρτησιακή Ανάλυση I (713)

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία (Σύστημα Εύδοξος):

- 1) Στοιχεία συναρτησιακής ανάλυσης, Χ. Καρυοφύλλης.
- 2) Γενική Τοπολογία και Συναρτησιακή Ανάλυση, Σ. Νεγρεπόντης, Θ. Ζαχαριάδης, Ν. Καλαμίδας, Β. Φαρμάκη.
- 3) Συναρτησιακή Ανάλυση, Haim Brezis.

Πρόσθετη Βιβλιογραφία

- 1) Introduction to Banach spaces I, II, P. Habala, P. Hájek, V. Zizler.
- 2) Σημειώσεις Παραδόσεων Συναρτησιακής Ανάλυσης, Σ. Αργυρός (ελεύθερα διαθέσιμες στο internet).
- 3) Σημειώσεις Συναρτησιακής Ανάλυσης, Α. Γιαννόπουλος (ελεύθερα διαθέσιμες στο internet).
- 4) Στοιχεία Συναρτησιακής Ανάλυσης, Α. Κατσάρας.

Πρόγραμμα διδασκαλίας του μαθήματος:

1η - 3η εβδομάδα. Γραμμικοί (ή διανυσματικοί) χώροι και αλγεβρικές βάσεις (Hamel) βάσεις, χώροι με νόρμα και χώροι Banach, βασικές ιδιότητες κλασικά παραδείγματα, φραγμένοι γραμμικοί τελεστές.

4η - 5η εβδομάδα. Φραγμένοι (ή συνεχείς) γραμμικοί τελεστές. Ο δυϊκός X^* ενός χώρου με νόρμα X . Χαρακτηρισμοί χώρων με νόρμα πεπερασμένης διάστασης.

6η - 8η εβδομάδα. Η αναλυτική μορφή του Θεωρήματος Hahn-Banach και οι συνέπειές του, συζυγείς (ή δυϊκοί) τελεστές. Η κανονική εμφύτευση του X στον δεύτερο δυϊκό του X^{**} , αυτοπαθείς χώροι.

9η - 11η εβδομάδα. Το Θεώρημα κατηγορίας του Baire και εφαρμογές του στη Συναρτησιακή Ανάλυση (Αρχή Ομοιομόρφου Φράγματος, Θεώρημα Ανοικτής Απεικόνισης, Θεώρημα Κλειστού Γραφήματος, Θεώρημα Banach-Steinhaus).

12η - 13η εβδομάδα. Χώροι με εσωτερικό γινόμενο, χώροι Hilbert, ορθοκανονικά συστήματα, κάθε χώρος Hilbert είναι ισομετρικά ισομόρφος με το δεύτερο δυϊκό του.

Σημείωση: Είναι ενδεχόμενο να υπάρξουν μικρές διαφοροποιήσεις στη σειρά και τη χρονική διάρκεια των παραπάνω υποενότητων του μαθήματος.

Διδάσκων του Μαθήματος:

Ανδρέας Τόλιας
Γραφείο: 501 ε, 5ος όροφος
Τηλέφωνο γραφείου: 26510 08282.
e-mail: atolias@uoi.gr

Απορίες - Ερωτήσεις:

Στη διάρκεια και τα διαλείμματα των διαλέξεων.
Στο γραφείο του διδάσκοντα, Τετάρτη 17.00 - 18.00 και Πέμπτη 19.00 - 20.00.
Άλλη ώρα μετά από συνεννόηση με τον διδάσκοντα.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ :

ΟΡΙΣΜΟΣ : Διανοσηματικός (ή Γραμμικός) χώρος επί του σώματος \mathbb{R} , είναι ένα σύνολο X με δύο πράξεις $+$: $X \times X \rightarrow X$ η οποία $(x, y) \mapsto x + y$ και \cdot : $\mathbb{R} \times X \rightarrow X$ η οποία $(\alpha, x) \mapsto \alpha \cdot x$ ώστε να ικανοποιούνται τα ακόλουθα αξιώματα

$$\left. \begin{array}{l} 1) x + (y + z) = (x + y) + z, \forall x, y, z \in X \\ 2) \exists 0 \in X : 0 + x = x + 0 = x, \forall x \in X \\ 3) \exists (-x) \in X : x + (-x) = -x + x = 0, \forall x \in X \\ 4) x + y = y + x, \forall x, y \in X \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{αβελιανή} \\ \text{ομάδα} \\ (X, +) \end{array}$$

$$5) 1 \cdot x = x, \forall x \in X$$

$$6) \lambda \cdot (\mu x) = (\lambda \mu) \cdot x, \forall x \in X \text{ και } \lambda, \mu \in \mathbb{R}$$

$$7) (\lambda + \mu)x = \lambda x + \mu x, \forall x \in X \text{ και } \lambda, \mu \in \mathbb{R}$$

$$8) \lambda(x + y) = \lambda x + \lambda y, \forall x, y \in X \text{ και } \lambda \in \mathbb{R}$$

Έτσι, έχουμε την γνωστή έννοια του διανοσηματικού χώρου (δ.χ)

π.χ (Διανοσηματικοί Χώροι)

i) ο χώρος \mathbb{R} με πράξεις

$$+ : \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \quad \text{και} \quad \cdot : \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$$

ii) ο χώρος \mathbb{R}^k με πράξεις κατά συσπασμένον :

$$(x_1, \dots, x_k) + (y_1, \dots, y_k) = (x_1 + y_1, \dots, x_k + y_k)$$

$$\text{και} \quad \lambda(x_1, \dots, x_k) = (\lambda x_1, \dots, \lambda x_k), \quad \forall \lambda \in \mathbb{R}$$

iii) $C_{00}(\mathbb{N})$: ο χώρος των τελετών μηδενικών ακολουθιών πραγματικών αριθμών

$$C_{00}(\mathbb{N}) := \{ (x_1, x_2, x_3, \dots) : x_i \in \mathbb{R}, \forall i; \exists i_0 \in \mathbb{N} : x_i = 0, \forall i > i_0 \}$$

με πράξεις κατά συσχετισμένη

iv) Έστω Y τυχόν σύνολο

$F(Y) = \{ f: Y \rightarrow \mathbb{R}, f \text{ συνάρτηση} \}$ με πράξεις κατά σύνολο

v) $C(\mathbb{R}) = \{ f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f \text{ συνεχής} \}$ με πράξεις κατά σύνολο

ΟΡΙΣΜΟΣ: Αν X είναι δ.χ και Y ένα υποσύνολο του X ($Y \subset X$) λέγεται υπόχωρος του X αν $\forall y_1, y_2 \in Y$ ισχύει $y_1 + y_2 \in Y$ και $\forall \lambda \in \mathbb{R}$ και $y \in Y$ ισχύει $\lambda y \in Y$.

Επίσης, ο χώρος Y λέγεται γνήσιος υπόχωρος του X και $Y \neq X$.

Πάντα το $\{0\}$ και X είναι (οι τετριμμένοι) υπόχωροι του X .

Π.χ:

Αν $X = \mathbb{R}^3$ οι υπόχωροι του είναι οι εξής:

- 1) $\{0\}$ (κενός)
- 2) οι ευθείες που περνούν από το $O(0,0,0)$
- 3) Τα επίπεδα που περνούν από το $O(0,0,0)$
- 4) \mathbb{R}^3 .

ΟΡΙΣΜΟΣ: Έστω X δ.χ (ενί του \mathbb{R}). Η συνάρτηση $\|\cdot\|: X \rightarrow \mathbb{R}$ καλείται νόρμα αν:

- 1) $\|x\| \geq 0, \forall x \in X$ και $\|x\| = 0 \Leftrightarrow x = \bar{0}$
- 2) $\|\lambda x\| = |\lambda| \|x\|, \forall \lambda \in \mathbb{R}, \forall x \in X$
- 3) $\|x + y\| \leq \|x\| + \|y\|, \forall x, y \in X$

Το ζεύγος $(X, \|\cdot\|)$ λέγεται χώρος με νόρμα.
 Η νόρμα $\|\cdot\|$ ορίζει μια τοπολογική δομή πάνω στο X
 τότε η συνάρτηση $\rho = \rho_{\|\cdot\|} : X \times X \rightarrow \mathbb{R}$ με εἶδος
 $\rho(x, y) := \|x - y\|$ είναι μια μετρική στο χώρο X
 (πληροί τον ορισμό της μετρικής, δηλαδή τις
 τρεις ιδιότητες της).

Άρα, όλες οι έννοιες που αφορούν μετρικούς
 χώρους μεταφέρονται στους χώρους με νόρμα
 ως προς αυτή τη μετρική.

ΠX

$\bar{A}, A^\circ, \partial A$, σύγκλιση ακολουθιών (δηλαδή, εάν
 $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ μια ακολουθία στον X και $x \in X$ τότε
 η ακολουθία $(x_n)_{n \in \mathbb{N}} \rightarrow x \Leftrightarrow \|x_n - x\| \rightarrow 0 \Leftrightarrow$
 $(\forall \varepsilon > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n \geq n_0 \Rightarrow \|x_n - x\| < \varepsilon)$.

Έτσι, γράφουμε $x_n \xrightarrow{\|\cdot\|} x$ ή $\|\cdot\| - \lim x_n = x$
 (ή $x_n \rightarrow x$ ή $\lim x_n = x$ αν η νόρμα
 είναι 1).

Ανάλογα, ορίζονται και οι βασικές ακολουθίες
 Ανάλογα, ορίζονται και οι σχέσεις συναρτήσεων
 με π.ο και π.τ. το X .

Άρα, ορίζονται και οι έννοιες της πληρότητας
 και της συμπάγιας υποσώματων του $\mu\chi. X$

ΟΡΙΣΜΟΣ: Ένας χώρος με νόρμα $(X, \|\cdot\|)$
 λέγεται χώρος Banach, αν ο $(X, \rho_{\|\cdot\|})$
 είναι πλήρης (δηλ. αν κάθε βασική
 στον X , συγκλίνει).

ΟΡΙΣΜΟΣ: Δύο νόρμες σε ένα δ.χ λέγονται
 ισοδύναμες αν οι αντίστοιχες μετρικές είναι

σοδοσύνολος D αν καθορίσω τα ίδια ανοικτά
συνόλα.

ΟΡΙΣΜΟΣ: Ένας $h.c. (X, \rho)$ λέγεται διαχυρίσιμος
αν υπάρχει $D \subset X$ με D αριθμητικό και πυκνό

Βασικές Ιδιότητες!

1) Αν $(X, \|\cdot\|)$, τότε η σάρτησης
 $\|\cdot\| : X \rightarrow \mathbb{R}$ είναι ομοιόμορφα συνεχής (άρα
είναι και συνεχής)

Απόδ.

$$\forall x, y \in X : \|x\| = \|x - y + y\| \leq \|x - y\| + \|y\| \Rightarrow \\ \Rightarrow \|x\| - \|y\| \leq \|x - y\|$$

$$\text{ομοίως, } \|y\| - \|x\| \leq \|y - x\| = \|x - y\|$$

$$\text{Επομένως, } \max\{\|x\| - \|y\|, \|y\| - \|x\|\} \leq \|x - y\| \Rightarrow \\ \Rightarrow |\|x\| - \|y\|| \leq \|x - y\|, \forall x, y \in X \text{ (1-Lipshitz)}$$

Άρα, η νόρμα είναι ομ. συνεχής \Rightarrow συνεχής

2) Αν $(X, \|\cdot\|)$, τότε οι σάρτησεις

$$+ : X \times X \rightarrow X \text{ με } (x, y) \mapsto x + y \text{ και}$$

$$\cdot : \mathbb{R} \times X \rightarrow X \text{ με } (\lambda, x) \mapsto \lambda x \text{ είναι συνεχείς}$$

Γόνου $X \times X$, $\mathbb{R} \times X$ είναι $h.c.$ ως γινόμενα
δύο μετρικών χώρων)

Απόδ.

Έστωσαν $(x_n, y_n) \in \mathbb{N}$ τυχαία ακολουθία στο $X \times X$

και $(x, y) \in X \times X$ ώστε $(x_n, y_n) \rightarrow (x, y)$

Τότε $x_n \rightarrow x$ και $y_n \rightarrow y$. Επομένως,

$$\|(x_n + y_n) - (x + y)\| = \|(x_n - x) + (y_n - y)\| \leq$$

$$\leq \|x_n - x\| + \|y_n - y\| \rightarrow 0$$

Άρα, $x_n + y_n \rightarrow x + y$.

Εστωσαν σειρά $(\lambda_n, x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ ακολουθία στο $\mathbb{R} \times X$
 και $(\lambda, x) \in \mathbb{R} \times X$, ώστε $(\lambda_n, x_n) \rightarrow (\lambda, x)$
 δηλαδή $\lambda_n \rightarrow \lambda$ και $x_n \rightarrow x$. Επομένως,

$$\|x_n - \lambda_n\| = \|\lambda_n x_n - \lambda_n x + (\lambda_n x - \lambda x)\| \leq$$

$$\leq \|\lambda_n x_n - \lambda_n x\| + \|\lambda_n x - \lambda x\| =$$

$$= \underbrace{|\lambda_n|}_{\rightarrow 0} \underbrace{\|x_n - x\|}_{\rightarrow 0} + \underbrace{|\lambda_n - \lambda|}_{\rightarrow 0} \|x\| \rightarrow 0$$
 (επειδή, επί μηδέν, $\rightarrow 0$)

Άρα, $\lambda_n x_n \rightarrow \lambda x$

3) Εστω $(X, \|\cdot\|)$ και Y γραμμικός υπόχωρος του X . Τότε, \overline{Y} είναι επίσης γραμμικός υπόχωρος του X .

Απόδ.

- Εστωσαν $x, y \in \overline{Y}$ και $\theta \in \mathbb{R}$, $x + \theta y \in \overline{Y}$
 τότε υπάρχουν ακολουθίες $(x_n), (y_n)$ στον Y
 με $x_n \rightarrow x$ και $y_n \rightarrow y \Rightarrow x_n + \theta y_n \rightarrow x + \theta y$
 Εφόσον το Y γραμμικός υπόχωρος $\Rightarrow x_n + \theta y_n \in Y$
 για όλα τα $n \in \mathbb{N}$. Άρα, $x + \theta y \in \overline{Y}$

- Ομοίως αν πάρουμε τυχαίο $\lambda \in \mathbb{R}$
 τότε $\lambda x_n \rightarrow \lambda x$ με $\lambda x \in \overline{Y}$.

Στοιχεία Γραμμικής Άλγεβρας:

Παρατήρηση: Εάν X γραμμικός χώρος και $(X_i)_{i \in I}$ οικογένεια υποχώρων του X τότε $\bigcap_{i \in I} X_i$ υποχώρος του X

Ορισμός: Αν X γραμμικός χώρος και $A \subset X$

Εστέ η γραμμική θύκη του A , είναι ο ελάχιστος ^{γραμμ.} υπόχωρος ^{του X} που περιέχει το A (γράφουμε $\langle A \rangle$ ή $\text{Span}(A)$). Δηλαδή,
 $\text{Span}(A) = \bigcap \{ Y : Y \text{ γραμμικός υπόχωρος του } X, A \subset Y \}$

Ενας άλλος ισοδύναμος ορισμός του $\text{Span}(A)$ είναι η εξής:

ΟΡΙΣΜΟΣ 2:

$$\text{Span}(A) := \left\{ \sum_{i=1}^n \lambda_i x_i : x_i \in A, \lambda_i \in \mathbb{R}, i=1,2,\dots,n \right\}$$

ΟΡΙΣΜΟΣ: Ένα υποσύνολο A ενός χώρου $(X, \|\cdot\|)$ με νόρμα λέγεται ολικό, εάν η γραμμική θύκη του A , είναι πυκνό υποσύνολο του X .
 Δηλ. αν $\overline{\text{Span}(A)} = X$

Πρόταση: Έστω $(X, \|\cdot\|)$ τότε ο χώρος X είναι διαχωρίσιμος \Leftrightarrow υπάρχει αριθμητικό και ολικό υποσύνολο του X .

Απόδ.

$\{\Rightarrow\}$: Προφανώς αφού και πυκνό είναι και ολικό

$\{\Leftarrow\}$: Ας υποθέσουμε ότι το A είναι αριθμητικό και $\text{Span}(A) = X$ και οδο $\exists D \subset X$ αριθμητικό και πυκνό. Έτσι, ορίζουμε το σύνολο

$$D = \left\{ \sum_{i=1}^n \lambda_i x_i, x_i \in A, \lambda_i \in \mathbb{Q}, i=1,2,\dots,n, n \in \mathbb{N} \right\}$$

το οποίο γράφεται ως ένωση αριθμητικών

συνόλων $\Rightarrow D$ αριθμητικό

$$\hookrightarrow D = \bigcup_{n=1}^{\infty} \left\{ \sum_{i=1}^n \lambda_i x_i : (\lambda_1, \dots, \lambda_n, x_1, \dots, x_n) \in \underbrace{\mathbb{Q} \times \dots \times \mathbb{Q}}_{n \text{ φορές}} \times \underbrace{A \times \dots \times A}_{n \text{ φορές}} \right\}$$

Μένει να δούμε D πυκνό στο X

Εστώσαν λοιπόν, $x \in X$ και $\varepsilon > 0$

Επίσης $S_{\text{span}}(A)$ πυκνό στο X τότε

$$\exists y \in S_{\text{span}}(A) : \|x - y\| < \frac{\varepsilon}{2}$$

$\exists n \in \mathbb{N}, \lambda_1, \dots, \lambda_n \in \mathbb{R}$ και $x_1, \dots, x_n \in A$

$$y = \sum_{i=1}^n \lambda_i \cdot x_i$$

Για κάθε $i=1, 2, \dots, n$ επιλέγουμε $\mu_i \in \mathbb{Q}$

$$|\mu_i - \lambda_i| < \frac{\varepsilon}{2n\|x_i\|}$$

Τότε, $\sum_{i=1}^n \mu_i x_i \in D$

$$\|x - \sum_{i=1}^n \mu_i x_i\| = \|x - y\| + \|y - \sum_{i=1}^n \mu_i x_i\| <$$

$$< \frac{\varepsilon}{2} + \sum_{i=1}^n |\lambda_i - \mu_i| \|x_i\| < \frac{\varepsilon}{2} + \frac{\varepsilon}{2} = \varepsilon.$$

ΛΗΜΜΑ

Αν $a, b \geq 0$ και $p > 1$ και $q > 1$ τότε $\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1$
Τότε $a \cdot b \leq \frac{a^p}{p} + \frac{b^q}{q}$ (*)

Απόδ.

Αν $a=0$ ή $b=0$ τότε η (*) προφανώς

Υποθέτουμε $a > 0$ και $b > 0$

Η $\log : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ είναι δύο φορές διαφορίσιμη
με $(\log x)'' = -\frac{1}{x^2} < 0, \forall x > 0 \Rightarrow \log x$ κώνη

Διτλάδι, για κάθε x και $y \in (0, +\infty)$ και $0 < t < 1$

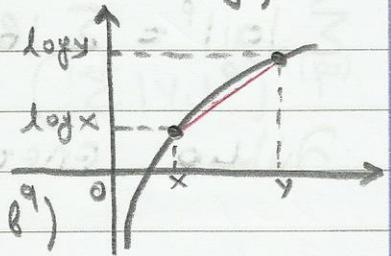
$$\text{τότε } t \cdot \log x + (1-t) \log y \leq \log(tx + (1-t)y)$$

Εφαρμοζοντας, αυτή την ανίσωση

$$\text{με } x = a^p \text{ και } y = b^q \text{ και } t = \frac{1}{p} \rightarrow$$

$$\rightarrow 1-t = \frac{1}{q}, \text{ έπεται:}$$

$$\frac{1}{p} \log(a^p) + \frac{1}{q} \log(b^q) \leq \log\left(\frac{1}{p} a^p + \frac{1}{q} b^q\right)$$

$$\Rightarrow \log(ab) \leq \log\left(\frac{a^p}{p} + \frac{b^q}{q}\right) \xrightarrow{\log \uparrow} \boxed{ab \leq \frac{a^p}{p} + \frac{b^q}{q}}$$

ΣΗΜΕΙΩΣΗ / ΟΡΙΣΜΟΣ:

Δύο αριθμοί $p > 1$ και $q > 1$, για τους οποίους ισχύει $\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1$, λέγονται συζυγείς ευθέτες (\Leftrightarrow
 $\Leftrightarrow p+q = p \cdot q \Leftrightarrow q = \frac{p}{p-1}$)

ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ HÖLDER:

Εάν p, q συζυγείς ευθέτες και $a_1, \dots, a_k, b_1, \dots, b_k$ $2k$ αριθμοί τότε ισχύει:

$$\sum_{i=1}^k |a_i b_i| \leq \left(\sum_{i=1}^k |a_i|^p\right)^{1/p} \cdot \left(\sum_{i=1}^k |b_i|^q\right)^{1/q}$$

(Για $p=q=2$ έχουμε την ανισότητα Cauchy-Swartz)

Απόδ.

$$\text{Αν } \sum_{i=1}^k |a_i|^p = 0 \text{ ή } \sum_{i=1}^k |b_i|^q = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow a_i = 0 \text{ ή } b_i = 0, \forall i = 1, 2, \dots, k \text{ και η}$$

Παραπάνω σχέση είναι προφανής.

Υποθέτουμε λοιπόν, ότι $\sum_{i=1}^k |a_i|^p, \sum_{i=1}^k |b_i|^q > 0$

Είδηξη περίπτωση:

$$\sum_{i=1}^k |a_i|^p = \sum_{i=1}^k |b_i|^q = 1 \quad \text{Τότε από το προηγούμενο}$$

$$\text{λήμμα έχουμε ότι } |a_i| \cdot |b_i| \leq \frac{|a_i|^p}{p} + \frac{|b_i|^q}{q}$$

Προσθέτουμε κατά μέλη τις k αυτές ανισότητες
Προκύπτει ότι:

$$\begin{aligned}\sum_{i=1}^k |a_i b_i| &\leq \sum_{i=1}^k \left(\frac{|a_i|^p}{p} + \frac{|b_i|^q}{q} \right) = \sum_{i=1}^k \frac{|a_i|^p}{p} + \sum_{i=1}^k \frac{|b_i|^q}{q} = \\ &= \frac{1}{p} \cdot \sum_{i=1}^k |a_i|^p + \frac{1}{q} \cdot \sum_{i=1}^k |b_i|^q = \frac{1}{p} + \frac{1}{q} = 1\end{aligned}$$

Γενική Περίπτωση:

Θέτουμε $A_i = \frac{|a_i|}{\left(\sum_{i=1}^k |a_i|^p\right)^{1/p}}$ και $B_i = \frac{|b_i|}{\left(\sum_{i=1}^k |b_i|^q\right)^{1/q}}$

και παρατηρούμε ότι

$$\sum_{i=1}^k |A_i|^p = 1 \quad \text{και} \quad \sum_{i=1}^k |B_i|^q = 1$$

Αρα, από την ειδική περίπτωση, πηχάται ότι:

$$\sum_{i=1}^k |A_i B_i| \leq 1 \quad (*)$$

Με αντικατάσταση των A_i, B_i στη σχέση (*)
παιρνουμε την ανισότητα που θέλαμε να
αποδείξουμε. Και η απόδειξη είναι πλήρης.

ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΜINKOWSKI

Αν $p \geq 1$ και $x_1, \dots, x_k, y_1, \dots, y_k$ $2k$ αριθμοί
Τότε ισχύει:

$$\left(\sum_{i=1}^k |x_i + y_i|^p \right)^{1/p} \leq \left(\sum_{i=1}^k |x_i|^p \right)^{1/p} + \left(\sum_{i=1}^k |y_i|^p \right)^{1/p}$$

Απόδ.

Για $p=1$ είναι φανερό η ανισότητα
Υποθέτουμε λοιπόν $p > 1$

Θέτουμε, $A = \left(\sum_{i=1}^k |x_i + y_i|^p \right)^{1/p}$ και ορίσουμε
 q να είναι ο συζυγής εκθέτης του p
δηλαδή, $q = \frac{p}{p-1}$

$$\begin{aligned} A^p &= \sum_{i=1}^k |x_i + y_i|^p = \sum_{i=1}^k \underbrace{|x_i + y_i|}_{\leq |x_i| + |y_i|} \cdot |x_i + y_i|^{p-1} \leq \\ &\leq \sum_{i=1}^k |x_i| \cdot |x_i + y_i|^{p-1} + \sum_{i=1}^k |y_i| \cdot |x_i + y_i|^{p-1} \quad \text{Hölder} \\ &\leq \left(\sum_{i=1}^k |x_i|^p \right)^{1/p} \cdot \left(\sum_{i=1}^k |x_i + y_i|^{(p-1)q} \right)^{1/q} + \\ &\quad + \left(\sum_{i=1}^k |y_i|^p \right)^{1/p} \cdot \left(\sum_{i=1}^k |x_i + y_i|^{(p-1)q} \right)^{1/q} = \\ &= \left(\sum_{i=1}^k |x_i|^p \right)^{1/p} \cdot A^{p/q} + \left(\sum_{i=1}^k |y_i|^p \right)^{1/p} \cdot A^{p/q} = \\ &= A^{p/q} \left[\left(\sum_{i=1}^k |x_i|^p \right)^{1/p} + \left(\sum_{i=1}^k |y_i|^p \right)^{1/p} \right] \Rightarrow \\ \Rightarrow A^{p - \frac{p}{q}} &\leq \left(\sum_{i=1}^k |x_i|^p \right)^{1/p} + \left(\sum_{i=1}^k |y_i|^p \right)^{1/p} \end{aligned}$$

$$\text{όπου } p - \frac{p}{q} = p \left(1 - \frac{1}{q} \right) = p \frac{1}{p} = 1$$

Άρα,

$$A \leq \left(\sum_{i=1}^k |x_i|^p \right)^{1/p} + \left(\sum_{i=1}^k |y_i|^p \right)^{1/p}$$

και η ανισότητα είναι πλήρης.